

LUNGESYGDOM I EKSPLOSIV VÆKST

Ny rapport tredobler antallet af mennesker som rammes af KOL (rygerlunger) på verdensplan. "Det er langt værre, end vi troede", siger danske lungelæger.

Når de danske lungeeksperter på **International KOL Dag, onsdag d. 17. november** kører kampagne landet over mod KOL – Kronisk Obstruktiv Lungesygdom, eller rygerlunger – er budskabet alvorligere end nogensinde: Er du over 40 år gammel, ryger eller tidligere ryger, og har du f.eks. daglig hoste eller andre lungesyndromer, så er du i risikogruppen for KOL og bør få målt din lungefunktion. Lungeeksperterne har hidtil antaget at ca. 200.000 danskere har KOL - ca. halvdelen uden at vide det. De tal skal nu opjusteres kraftigt, hvis oplysningerne fra en ny rapport kan overføres til danske forhold. To internationale undersøgelser i Asien og Latinamerika vurderer at mellem 10 og 15 % af befolkningen i de 6 lande som deltog i undersøgelsen (Kina, Tyrkiet, Brasilien, Chile, Mexico og Uruguay) lider af den frygtede lungesygdom.

Tragedie

"Det er langt værre end vi troede. Allerede nu indlægger vi næsten 25.000 mennesker med KOL hvert år og 3.400 dør af sygdommen. Hvis de nye, internationale tal også holder for Danmark, kan vi forudse en kraftig stigning i både dødelighed og indlæggelser inden for de næste 10 - 20 år. Det er både en menneskelig og økonomisk tragedie som vil række dybt ind i den måde, vi skal vurdere den fremtidige sundhedsindsats i Danmark på", siger 1. reservelæge Ejvind Frausing, der er den danske leder af kampagnen på International KOL dag.

Høj dødelighed blandt kvinder

Dødeligheden af KOL blandt danske kvinder er verdens højeste. Det hænger blandt andet sammen med at danske kvinder er begyndt at ryge tidligere end deres medsøstre i andre lande. Kvinder tåler endvidere tobaksrøg dårligere end mænd, og udvikler hyppigere den frygtede lungesygdom. Siden 1970 er dødeligheden af KOL 6-doblet blandt danske kvinder og udviklingen ser på ingen måde ud til at være ved at vende (se vedlagte figur).

Rygestop

KOL kan ikke helbredes, men en tidlig diagnose giver gode behandlingsmuligheder. Først og fremmest skal man holde op med at ryge, for at stoppe ødelæggelsen af lungevævet.

"Man kan sagtens lære at leve et godt liv på trods af sygdommen, hvis bare den bliver konstateret i tide. Men ligesom vi har skullet lære at gå til læge for at få målt kolesterol og blodtryk, bør vi fremover også få målt vores lungefunktion, hvis vi er i risikogruppen for at få KOL", siger ledende overlæge dr.med. Peter Lange fra Hvidovre Hospital, som deltager i den arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsen, der udarbejder en handlingsplan for bl.a. tidlig opsporing af KOL i almen praksis. Ifølge Peter Lange tilhører man risikogruppen hvis man kan svare JA til mindst 3 af de 5 spørgsmål som er udarbejdet af det Globale Initiativ mod KOL (www.goldcopd.dk):

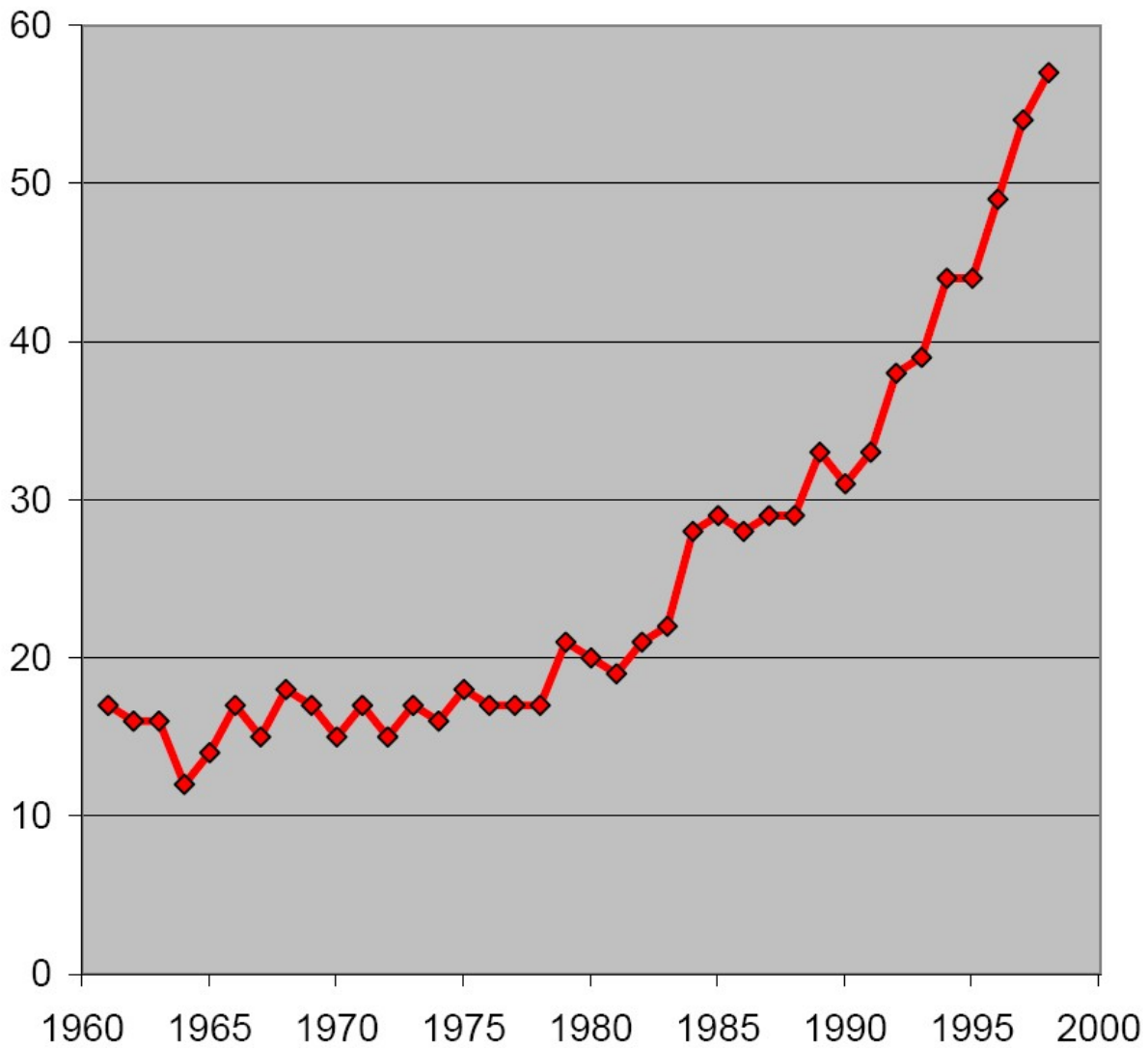
- Er du mere end 40 år?
- Ryger du – eller har du tidligere røget gennem flere år?
- Har du daglig hoste gennem flere måneder?
- Har du ofte slim i luftvejene, som du hoster op?
- Bliver du let forpustet – f.eks. ved hurtig gang eller på trapper?

For yderligere oplysninger, kontakt: 1. reservelæge Ejvind Frausing, mobil: 51 22 13 53 eller ledende overlæge Peter Lange, tlf. 36 32 32 37 eller mobil 26 87 90 20.

KOL dødeligheden blandt danske kvinder 1960-2000:

(Standardiseret rate per 100.000)

Kilde: KOL i Danmark. Knud Juel og Martin Døssing. Statens Institut for Folkesundhed, 2003.